

Dertiger ontdekt dat hij DNA deelt met arts van zijn moeder

VERWEKT MET HET SPERMA VAN DE GYNAECOLOOG

Een dertiger uit Torhout ontdekte dat het anonieme donorsperma waarmee hij verwekt is, met grote waarschijnlijkheid van de gynaecoloog van zijn moeder kwam. Het is voor het eerst dat zoiets in ons land aan het licht komt. Bij het parket van Kortrijk loopt een gerechtelijk onderzoek. Het betrokken ziekenhuis heeft een meldpunt geopend.

VEERLE BEEL, ANTON GOEGEBEUR EN CEDRIC LAGAST

Een intussen gepensioneerd gynaecoloog aan het vroegere Sint-Rembertziekenhuis in Torhout heeft in de jaren 80 waarschijnlijk eigen sperma gebruikt voor kunstmatige bevruchting. Dat ontdekte Stefan na een jarenlange zoektocht naar zijn biologische vader. De omvang van de zaak is nog niet duidelijk, maar Stefan is vermoedelijk niet alleen. Er werden al drie andere donorkinderen uit de regio gevonden die wellicht op dezelfde manier zijn verwekt.

"Ik denk dat het sowieso fout is. Je gaat met een kindervens naar de dokter. Je stelt alle vertrouwen in die arts. Je verwacht niet dat die man staat te masturberen en dan zijn zaad komt inbrengen." Stefan, een dertiger uit West-Vlaanderen, deed zijn relaas woensdagavond bij Terzake.

De feiten deden zich voor in het Sint-Rembertziekenhuis in Torhout, dat nu gefuseerd is met het AZ Delta in Roeselare. Directeur Luc Harlet zegt dat zijn ziekenhuis de volle verantwoordelijkheid neemt: "Wij veroordelen dit ten strengste. Eigen sperma gebruiken en de wensouders iets anders voorspiegelen is moreel en ethisch laakbaar. En dat was het ook al in de jaren 80."

Donor Detectives

Stefan nam in 2015 contact op met de bewuste gynaecoloog, omdat hij zelf vader was geworden en meer te weten wou komen over de blinde vlek in zijn biologische afkomst. De arts

■ In de jaren 80 bestonden er in de Belgische ziekenhuizen nog geen wetten rond de werking van inseminaties en spermabanken.

reageerde afwijzend. In mei 2017 vroeg Stefan advies aan Donor Detectives, vrijwilligers die donorkinderen via internationale DNA-databanken helpen zoeken naar onbekende verwanten.

Er werden nog drie donorkinderen gevonden die vermoedelijk op dezelfde manier zijn verwekt

"We hebben uitgelegd hoe hij te werk moest gaan en we hebben hem er ook voor gewaarschuwd dat de zoektocht onverwachte antwoorden kon opleveren", zegt Steph Raeymaekers, voorzitter van vzw Donorkinderen en lid van Donor Detectives.

"In Nederland en in andere landen is al meermaals gebleken dat artsen hun eigen sperma gebruiken." In de Nederlandse zaak-Karbaat staat de teller op 81 kinderen.

Gedeelde voorouder

De gynaecoloog weigert voorlopig alle medewerking. Het AZ Delta heeft daarom de analyses van Stefan voorgelegd aan het Centrum voor Medische Erfelijkheid van het UZ Gent. "Zij hebben bevestigd dat de arts en het donorkind eenzelfde voorouder hebben", zegt Harlet die de arts deze week nog heeft gesproken. "Ik heb hem opnieuw de vraag gesteld om een DNA-test te laten doen. Het antwoord was opnieuw negatief. Over het verhaal zelf spreekt de gynaecoloog zich niet uit. Hij ontkent noch bevestigt."

Dichte verwanten van de arts hebben wel een DNA-

staal gegeven. De resultaten daarvan tonen aan dat Stefan hoogstwaarschijnlijk verwekt is met het zaad van de arts. Het centrum vond ook drie andere donorkinderen uit de regio die vermoedelijk op dezelfde manier zijn verwekt.

De gynaecoloog in kwestie kwam eerder al in aanraking met het gerecht. Na lang procederen kreeg de dokter eind 2015 zes maanden met uitsstel voor onopzettelijke slagen en verwondingen met de dood tot gevolg na een medische fout.

Meldpunt

"Natuurlijk zijn wij hier erg van geschrokken", zegt Harlet. "Wij werken in volle openheid samen met de vzw Donorkinderen en willen al wie hier vragen bij heeft, ondersteunen. We hebben een meldpunt geopend (integriteit@azdelta.be, red.) en er is een telefoonlijn waarop moeders en donorkinderen terecht kunnen. Indien mogelijk, spitten we de medische dossiers uit. Donorkinderen die in het Sint-Rembertziekenhuis zijn geboren, met name in de jaren 80, kunnen bij ons een DNA-test krijgen als ze dat willen."

Waarom in de jaren 80? "We vermoeden dat dit vooral toen een praktijk was, omdat er nog geen regelgeving bestond over fertiliteitsgeneeskunde en er ook nauwelijks spermabanken bestonden. Vanaf de jaren 90 zijn de meeste gynaecologen beginnen doorverwijzen naar gespecialiseerde centra, en dat is ook wat we vandaag doen."

Corona maakt ons contactloos

Het is zeker: de coronacrisis heeft een blijvende impact op het betaalgedrag van de Belgen. Sinds de pandemie betalen we volgens het digital payment barometeronderzoek van de VUB veel minder cash én gebruiken we het allerliefst een contactloze kaart.

84% van de Belgen geeft de voorkeur aan digitale betalingen, dat is met kaart of smartphone.

90% doet online betalingen en gebruikt daarvoor meestal zijn debetkaart.

59% geeft in de enquête aan cash te hebben betaald in de afgelopen week.

4 op de 10

betalen minstens één keer mobiel in een fysieke winkel, dat is via een QR-code of met een wearable.

1 op de 10 verliet al een winkel waar hij niet digitaal kon betalen.

74% betaalde in 2022 ten minste één keer met een contactloze kaart in een fysieke winkel, tegenover 47% vóór de coronacrisis.

71% van de personen die nog niet contactloos betalen, overweegt dit in de toekomst te gaan doen.

● Vanaf vandaag zullen consumenten in België in alle winkels en voor **vrije beroepen** digitaal kunnen betalen.

6%

heeft nooit contant geld bij zich.

We hebben nu gemiddeld **55 euro op zak**, tegenover 61 euro vóór de coronacrisis.